

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Onderwijspersoneel en
Primair Onderwijs**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
54453146

Bijlagen
2

Datum 7 oktober 2025
Betreft TALIS2024

Goed onderwijs begint bij goed toegeruste leraren en schoolleiders: zij spelen een sleutelrol in het leerproces van leerlingen. Daarom staan thema's als het lerarentekort, werkplezier, werkdruk, professionalisering, en de begeleiding van startende leraren hoog op de onderwijsagenda. Deze thema's staan ook centraal in het *Teaching and Learning International Survey 2024: TALIS*. Via deze brief bied ik u het rapport TALIS2024 aan: *Supportive systems for thriving teachers*, waarin u de uitgebreide resultaten van het onderzoek terug kunt lezen. Daarnaast ontvangt u het nationale rapport waarin dieper wordt ingegaan op de werkbeleving van leraren en schoolleiders in Nederland.

TALIS-onderzoek

TALIS is een groot internationaal onderzoek van de OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) dat zich richt op de werkbeleving van leraren en schoolleiders. Het onderzoek wordt een keer in de zes jaar uitgevoerd.¹

Met het TALIS-rapport kunnen we ervaringen van Nederlandse leraren en schoolleiders vergelijken met ervaringen van leraren en schoolleiders uit 52 andere landen. Aan deze ronde van het TALIS-onderzoek deden wereldwijd zo'n 250.000 leraren in het primair en voortgezet onderwijs (hierna: po en vo) uit 53 landen mee. De thema's die deze editie centraal staan zijn:

- autonomie en professionele ruimte: de mate waarin leraren invloed hebben op hoe ze lesgeven
- ervaren werkdruk en oorzaken van werkdruk
- betrokkenheid bij besluitvorming op school
- deelname aan professioneel leren en ontwikkelbehoeftes
- begeleiding van startende leraren: inductie, mentoring en ondersteuning

¹ In Nederland wordt het onderzoek uitgevoerd door het Kohnstamm Instituut (projectleiding) en RICDE (Universiteit van Amsterdam), IPSOS/I&O Research, Fontys Hogeschool en IVA Onderwijs. Ook wordt TALIS in Nederland ondersteund door het brede onderwijsveld. Het ministerie van Onderwijs en de NRO zijn opdrachtgevers van TALIS in Nederland.

Belangrijkste resultaten: op hoofdlijnen positieve trends

De resultaten van TALIS 2024 laten op hoofdlijnen een positief beeld zien: Nederlandse leraren en schoolleiders zijn overwegend positief over hun beroep, werkomgeving en salaris. Maar liefst 95% van de leraren geeft aan met plezier in het onderwijs te werken, dit is een resultaat om trots op te zijn. Vooral in het po is de tevredenheid over salaris en arbeidsvoorwaarden sterk gestegen: van 25% naar zelfs 84% in 2024. Ook ten opzichte van collega's in andere landen zijn Nederlandse leraren (in het po en vo) bovengemiddeld positief over het salaris. Ze voelen zich gewaardeerd door leerlingen en ouders en geven aan dat ze opnieuw voor het beroep zouden kiezen. Bovendien geven leraren in zowel het po als vo aan dat ze veel vertrouwen hebben in hun eigen lesgevende capaciteiten.

Tegelijkertijd komen er ook uitdagingen terug in het rapport. Een groeiende groep leraren en schoolleiders in het po en vo geeft bijvoorbeeld aan veel werkstress te ervaren. Dit komt met name door administratieve druk, verandermoeheid en het omgaan met gedrag van leerlingen en zorgen van ouders. Leraren geven ook aan dat er vergeleken met andere landen fors meer leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften zijn. Opvallend daarbij is wel dat leraren met meer leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften in de klas meer stress ervaren, maar niet minder tevreden zijn over hun werk.

Een ander mooi resultaat is dat startende leraren in het po en vo zich steeds beter voorbereid voelen en dat ze ook vaker begeleiding krijgen dan in 2018. Vrijwel alle Nederlandse leraren nemen deel aan professionalisering, en geven aan dat professionaliseringsactiviteiten een positief effect hebben op hun lesgeven.

Met betrekking tot de Nederlandse schoolleiders zien we dat zij aangeven vrijwel allemaal (zeer) tevreden te zijn met hun baan. Een ruime meerderheid van de schoolleiders is daarnaast erg tevreden over het salaris en werkt met plezier op zijn of haar school. De grootste uitdaging die schoolleiders in het vo zien, is het lerarentekort. In het po is die uitdaging er voor schoolleiders ook, maar geven schoolleiders aan nog meer urgentie te voelen bij het weinig kunnen toekomen aan onderwijskundig leiderschap. Zowel leraren als schoolleiders benadrukken het belang van minder werkdruk en administratie, goede arbeidsvoorwaarden, meer waardering en een structurele aanpak van het personeelstekort.

Tot slot

Het is ontzettend positief en belangrijk om te lezen dat uit het TALIS 2024-onderzoek blijkt dat leraren en schoolleiders in Nederland overwegend tevreden zijn over hun werk, werkomgeving en waardering. De resultaten laten zien dat in het bijzonder de tevredenheid over salaris en arbeidsvoorwaarden sterk is toegenomen en dat het werkplezier in het onderwijs hoog is. Daarmee lijkt de inzet van de afgelopen jaren om de positie van leraren te versterken vruchten af te werpen. Tegelijkertijd is duidelijk dat er nog altijd aandacht nodig is voor thema's als werkdruk en het aantrekken en behouden van voldoende leraren. De bevindingen van TALIS bieden daarmee waardevolle inzichten om het beleid verder te ontwikkelen.

De komende periode zal ik gebruiken om de uitkomsten van TALIS2024 aandachtig te bestuderen en te bezien hoe deze resultaten kunnen worden

meegenomen in beleid. Via de periodieke brieven over de lerarenstrategie informeer ik uw Kamer daarover.

Onze referentie
54453146

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Koen Becking